

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
КОМИСИЯ ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР

РЕШЕНИЕ № 1029 - ФБ

17.12.2009 г.

На 17.12.2009 г. е открито административно производство за издаване на индивидуален административен акт по прилагане на принудителна административна мярка, спрямо “Българска фондова борса-София” АД /БФБ/. За откритото производство БФБ е уведомена с писмо, изх. № РГ-02-01-411/17.12.2009 г., изпратено на факс, като е предоставен срок за възражения и обяснения до 12,00 часа на 17.12.2009 г. Производството за прилагане на принудителна административна мярка по чл. 118, ал. 1, т. 1 във връзка с чл. 85, ал. 2 във връзка с ал. 1, т. 3 от Закона за пазарите на финансови инструменти /ЗПФИ/ е открито на основание чл. 15, ал. 1, т. 4 от Закона за Комисията за финансов надзор /ЗКФН/ и чл. 119, ал. 1 от ЗПФИ. Откритото административно производство по прилагане на принудителна административна мярка е със следния диспозитив:

„Задължавам „Българска фондова борса – София” АД в срок до 16,30 часа на 17 декември 2009 г. да подаде в Комисията за финансов надзор заявление за издаване на одобрение на измененията в Правилника за дейността на „БФБ - София” АД, приети с решение на Съвета на директорите на БФБ по Протокол № 52/15.12.2009 г., с които е изпълнена наложената с Решение № 1003-ФБ/09.12.2009 г. принудителна административна мярка.”

Откриването на производството спрямо БФБ, се налага поради следните съображения:

С Решение № 1003-ФБ/09.12.2009 г. Съвета на директорите на БФБ беше задължен в срок до 15 декември 2009 г. да приеме изменения в част III „Правила за допускане до търговия” към Правилника за дейността на „БФБ - София” АД /Правилника/, с които да отмени промените, въведени в разпоредбите на чл. 3, ал. 1, чл. 7, чл. 8 и чл. 37 от посочената част III от Правилника, приети с решение на Съвета на директорите (СД) на „БФБ - София” АД от 11.12.2008 г. С Решение № 1003-ФБ/09.12.2009 г. СД на БФБ беше задължен да измени текстовете на горесцитираните разпоредби от Правилника, като същите приемат следната редакция:

чл. 3, ал. 1 Пазарите, организирани от Борсата са както следва:

1. „Официален пазар на акции”, който според количествените и качествени критерии на настоящите Правила към емитентите и техните емисии, се разделя на:
 - б) Сегмент „А”;
 - в) Сегмент „В”;
2. „Официален пазар на облигации”;
3. „Неофициален пазар на акции”, който според количествените критерии към емисиите, се разделя на:
 - б) Сегмент „А”;
 - в) Сегмент „В”;

4. „Неофициален пазар на облигации“;
5. „Пазар на дружествата със специална инвестиционна цел“;
6. „Пазар на компенсаторни инструменти“;
7. „Пазар на колективни инвестиционни схеми“;
8. „Пазар на права“;
9. „Първичен пазар“;
10. „Приватизационен пазар“

чл. 7 До търговия на Неофициален пазара на акции, сегмент „А“ се допускат всички емисии, които не отговарят на количествените и качествените изисквания на Официален пазар на акции, както и емисиите акции, издадени от инвестиционни дружества от затворен тип, независимо дали отговарят на изискванията на Официален пазар на акции.

чл. 8, ал. 1 До търговия на Неофициален пазар на акции, сегмент „В“ биват допускани само емисии, за които последните 6 (шест) месеца:

1. средномесечният оборот от сключените на Борсата сделки е по-малък от 4 000 (четири хиляди) лева; или
2. средномесечния брой на сключените на Борсата сделки е по-малък от 5 (пет).

ал. 2 Допускане до търговия на Неофициален пазар на акции, сегмент „В“ на емисия, която преди това не е била допусната до друг пазар или сегмент, не е възможно.

ал. 3 Допускане до търговия на Неофициален пазар на акции, сегмент „В“ се извършва единствено чрез служебно преместване на емисията от страна на Борсата.

ал. 4 Емисии, допуснати до търговия на Неофициален пазар на акции, сегмент „В“ могат да бъдат допуснати до търговия на друг пазар или сегмент, само ако отговарят на изискванията на чл. 5, ал. 1 или 2, респективно броят на сключените с тях сделки и реализираният оборот са по-големи от стойностите по ал. 1.

чл. 37, ал. 1 Емисиите, допуснати до търговия на Официален пазар на акции трябва във всеки един момент да отговарят на критериите на чл. 5, ал. 1, т. 3-8, респективно чл. 5, ал. 2, т. 3-8.

ал. 2 Емисиите, допуснати до търговия на Официален пазар на облигации трябва във всеки един момент да отговарят на критериите на чл. 6, т. 2-4;

ал. 3 Средномесечният оборот с емисиите, допуснати до търговия на Неофициален пазар на акции, сегмент „А“ трябва във всеки един момент да е най-малко 4 000 (четири хиляди) лева, както и средномесечният брой на сключените на Борсата с тях сделки да е не по-малък от 5 (пет);”.

С писмо, изх. № РГ-02-01-410 от 15.12.2009 г., на КФН от БФБ е изисквана информация по въпроса какви действия са предприети с оглед изпълнение диспозитива на принудителната мярка.

С писмо, вх. № РГ-02-01-410 от 16.12.2009 г., на КФН БФБ уведомява, че с решение на Съвета на директорите на Борсата по Протокол № 52/15.12.2009 г. са приети измененията в Правилника за дейността на „БФБ - София“ АД, с които е изпълнена

наложената с Решение № 1003-ФБ/09.12.2009 г. принудителна административна мярка. Към така депозираното в КФН писмо, не е представено нарочно заявление с приложени към него документи, с искане за издаване на одобрение на приетите от съвета на директорите на „БФБ - София” АД промени в правилника за дейността на регулирания пазар.

Съгласно нормата на чл. 85, ал. 1, т. 3 от ЗПФИ, изменения и допълнения в правилника за дейността на регулирания пазар могат да бъдат извършени само след предварително одобрение от заместник – председателя на КФН, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност”. Уредбата, касаеща подаването на процесното заявление, е доразвита в Наредба № 11 от 03.12.2003 г. за лицензиите за извършване на дейност като регулиран пазар, за организиране на многостранна система за търговия, за извършване на дейност като инвестиционен посредник, инвестиционно дружество, управляващо дружество и дружество със специална инвестиционна цел (Наредба № 11).

Към момента на откриване на производството по прилагане на мярката, както и към настоящия момент, в КФН не е постъпило заявление за издаване на одобрение на приетите изменения в Правилника на БФБ.

В действащото законодателство не е предвиден срок, в който регулираният пазар да е задължен да внесе в КФН заявление за издаване на одобрение на приетите изменения в Правилника на борсата. Идеята на това законодателно решение е, че регулираният пазар има интерес от издаването на одобрение, предвид което на него е оставена преценката по въпроса кога да бъде подадено заявлението.

С издаването на Решение № 1003-ФБ/09.12.2009 г., респективно с изпълнението му чрез приемането на горепосочените изменения в борсовия правилник, се цели недопускане на делистване на 229 публични компании от 01.01.2010 г. Тези компании представляват 73.40% от дружествата, търгувани на неофициален пазар и 68.36% от всички публични дружества, приети за търговия на БФБ, съответно 57.10% от всички търгувани емисии акции на БФБ. Основното съображение за издаване на Решение № 1003-ФБ/09.12.2009 г. е, че при евентуално осъществяване на делистването ще бъдат застрашени интересите на инвеститорите.

Промените в Правилника за дейността на БФБ са наложителни, тъй като е налице задълбочаване на световната финансова криза през пролетта на 2009 г. и преминаването ѝ в световна икономическа криза, както и неблагоприятните прогнози за развитието на българската икономика като цяло и на българския пазар на ценни книжа в частност. Видно от данните за среднодневните обеми на търговия на БФБ, през 2009 г. се наблюдава драстичен спад на ликвидността на БФБ, а именно за 2007 г. среднодневния оборот на БФБ е в размер на 38,56 милиона лева, за 2008 г. среднодневния оборот на БФБ е намалял до 11.62 милиона лева, докато за първите шест месеца на 2009 г. среднодневния оборот на БФБ е спаднал до 7,8 милиона лева. Самата БФБ отчита намаление в оборота за първото шестмесечие на 2009 г. в сравнение със същия период на 2008 г. по отношение на официалния и неофициалния пазар на акции съответно с 90% и с 83%. Предвид липсата на признаци за съживяване на търговията на БФБ, делистването на 229 от 313 търгувани на неофициалния пазар на акции емисии поради завишаване на изискванията за ликвидност, би увредило интересите на значителен кръг физически и юридически лица и би могло да доведе до проблеми в дейността, както на свалените от търговия компании, така и на инвеститорите в тях, като всички тези неблагоприятни последици ще влязат във взаимодействие с последиците от икономическата криза и рецесия, в която се намира страната ни. Имайки предвид гореизложеното, с оглед защита на всички засегнати лица, се налага необходимостта Правилникът за дейността на БФБ да гарантира възможността за търговия на регулиран пазар на емисиите на всяко публично дружество, допуснато до търговия в предходен период.

На основание горното се налага извода, че с оглед навременна, цялостна и ефективна защита на обществения интерес, в частност - интересите на инвеститорите, не е достатъчно само приемането на изменения в Правилника за дейността на БФБ, но и своевременно издаване на одобрение на така приетите изменения, тъй като само при наличие на влязло в сила решение на компетентния орган за одобрение на измененията в Правилника, същите ще породят действие. Необходима предпоставка за последното е подаването на заявление за издаване на одобрение на измененията в борсовия правилник в най-кратки срокове. В тази връзка с писмо изх. № РГ-02-01-410 от 16.12.2009 г. на КФН на БФБ е указано до края на работния ден на 16.12.2009 г. да внесе в КФН заявление по чл. 85, ал. 2, вр. ал. 1 от ЗПФИ за издаване на одобрение на извършените промени. Обстоятелството, че подаването на заявление за издаване на одобрение на измененията в борсовия правилник, е предпоставка за издаване на същото, обосновава и необходимостта от откриване на производство спрямо „БФБ - София” АД за налагане на принудителна мярка, с която БФБ да бъде задължена в срок до 17.12.2009 г. да подаде заявление по смисъла на чл. 85, ал. 2, вр. ал. 1 от ЗПФИ.

Изложените аргументи обосновават извода, че в конкретния случай подаването на заявление в максимално кратък срок от страна на БФБ не е само в неин интерес, но същото е наложително и за защита на важни обществени интереси, което налага определянето на срок от страна на КФН за подаване на заявлението.

Следва да бъде посочено, че в случай на неподаване на заявление за одобрение на процесните изменения в Правилника на БФБ до 17.12.2009 г., е съществена опасността за сериозно увреждане на важни обществени интереси, и в частност - интересите на инвеститорите, тъй като няма да има пречки за осъществяване на делишването от 01.01.2010 г. Необходимо е да бъде отчетено, че малките и слаболиквидни компании, застрашени от делишването зависят в много по-голяма степен от фактори като наличието на инвестиционно търсене и доверие от страна на инвеститорите по отношение на техните инвестиции, а предпоставка за това е търгуването им на пазара на фондовата борса. Липсата на търговия на регулирания пазар ще затрудни неимоверно сключването на сделки за всички акционери - физически и юридически лица, тъй като голяма част от акционерите не биха имали възможност да намерят купувач на притежаваните от тях ценни книжа, още по-малко на справедлива за тях цена. Важен и съществен аргумент в полза на предлаганата принудителна мярка е, голямото обществено значение на необходимостта от прозрачен пазар за акциите на дружествата, които са направени публични в резултат на масовата приватизация или вследствие на продажба на държавен дял чрез борсата, каквито са по-голямата част от очакваните делишване компании. В случая волята на законодателя е именно дружествата, чиито акции са продадени чрез БФБ, както и тези от втората вълна на масовата приватизация, да бъдат публични, да бъде гарантирана в необходимата степен сигурност за техните акционери и акциите им да се търгуват прозрачно до момента на отписването им от регистъра на КФН при наличието на определени в закона критерии.

В заключение, при реализиране на делишването, възможността за което е реална, ще се накърнят правата на акционерите, тъй като не е налице заявление за одобрение на приетите изменения в Правилника за дейността на БФБ. Целта на настоящата принудителна административна мярка е именно недопускане настъпването на гореописаните неблагоприятни последици.

С писмо изх. № РГ-02-01-411 от 17.12.2009 г. на КФН, на БФБ е даден срок за обяснения и/или възражения до 12.00 часа на 17.12.2009 г. Административният орган е изпълнил задължението си за уведомяване съобразно разпоредбата на чл. 26, ал. 1 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

В представения срок в 11.48 часа по факс в КФН е получено възражение с вх. № РГ-02-01-411 от 17.12.2009 г. от Бистра Илкова и Иван Такев, в качеството им на

изпълнителни директори на БФБ.

Във възражението се посочва, че в дадения срок за обяснения и възражения по откритото производство – до 12.00 часа на 17.12.2009 г., не може да бъде свикано заседание на Съвета на директорите на БФБ, на което да се обсъдят и представят възражения. Излага се становище, че предоставеният срок не позволява упражняване на правото на защита на Борсата, тъй като събирането на членовете на СД на директорите изисква технологично време от най-малко два дни. Поставянето на такъв, според БФБ, кратък срок представлява административен произвол, предвид което се изразява молба за удължаване на срока за обяснения и/или възражения.

Така направените възражения са неоснователни. Не е необходимо да бъде свиквано заседание на СД на БФБ, за да бъдат представени възражения с оглед откритото производство по налагане на принудителна мярка. Съгласно чл. 9, ал. 2 от част I от Правилника за дейността на БФБ, СД е оправомощен да приема изменения и допълнения в посочения правилник. Същевременно в чл. 10, ал. 1, т. 1 и т. 2 от част I на Правилника е регламентирано, че изпълнителният директор на БФБ организира изпълнението на решенията на Съвета, във връзка с дейността на Борсата, както и представлява СД пред всички трети лица във връзка с дейността на Борсата. Следователно, изпълнителният директор може в качеството си на представляващ борсата пред всички трети лица да подаде възражения по така откритото производство в указания срок, както и във връзка с приетото на 15.12.2009 г. решение за изменение на Правилника, да организира изпълнението на това решение като подаде заявление за издаване на одобрение на промените в Правилника.

Относно възражението, касаещо предоставения срок за обяснения и възражения, следва да се подчертае, че чл. 34, ал. 4 от АПК дава възможност на административния орган в случай, че решаването на въпроса не търпи отлагане и за да се защитят важни държавни или обществени интереси, на засегнатата страна да не бъде предоставена възможност за представяне на писмени искания и възражения. Т.е. цитираната норма позволява не просто предоставяне на кратък срок за обяснения, но дори непредоставянето въобще на срок за това, когато е наложителна защитата на важни обществени интереси и решаването на въпроса не търпи отлагане.

Както беше подробно мотивирано по-горе, в случай на неподаване на заявление за одобрение на процесните изменения в Правилника на БФБ до 17.12.2009 г., е съществена опасността за сериозно увреждане на важни обществени интереси, и в частност - интересите на инвеститорите, тъй като няма да има пречки за осъществяване на делишването от 01.01.2010 г. Особената важност на тези обществени интереси и необходимостта от своевременната им защита позволява непредставянето на срок за обяснения и/или възражения и въпреки наличието на законови предпоставки за това, срок, макар и кратък, е бил предоставен. Изпълнителният директор на БФБ е разполагал с технологично време за организиране предоставянето на възражения по същество, но не се е възползвал от предоставената възможност и само формално е упражнил правото си на защита.

С оглед на гореизложеното и на основание чл. 15, ал. 1, т. 4 от ЗКФН, чл. 118, ал. 1, т. 1 във връзка с чл. 85, ал. 2 във връзка с ал. 1, т. 3 и чл. 119, ал. 1 от ЗПФИ и чл. 59, ал. 1 и ал. 2 от АПК във връзка с чл. 121 от ЗПФИ,

Р Е Ш И Х:

Задължавам „Българска фондова борса – София” АД в срок до 16,30 часа на 17 декември 2009 г. да подаде в Комисията за финансов надзор заявление за издаване на одобрение на измененията в Правилника за дейността на „БФБ - София” АД, приети с решение на Съвета на директорите на БФБ по Протокол №

52/15.12.2009 г., с които е изпълнена наложената с Решение № 1003-ФБ/09.12.2009 г. принудителна административна мярка.

На основание чл. 214, ал. 2 от ЗППЦК, Решението подлежи на незабавно изпълнение, независимо от неговото обжалване.

На основание чл. 15, ал. 3 от ЗКФН, Решението може да бъде обжалвано по административен ред по реда на АПК пред КФН в 14-дневен срок от съобщаването му.

На основание чл. 15, ал. 4 от ЗКФН, Решението може да бъде обжалвано по съдебен ред пред Върховния административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщаването му, съответно от произнасянето на КФН или от изтичането на срока за произнасяне на КФН, ако Решението е било обжалвано по административен ред.

По производството не са правени разноски.

**ЗАМЕСТНИК-ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КФН,
РЪКОВОДЕЩ УПРАВЛЕНИЕ „НАДЗОР
НА ИНВЕСТИЦИОННАТА ДЕЙНОСТ“:**

РАЛИЦА АГАЙН - ГУРИ